

Bëhefes

1

Ecëmar el

¹ Wëno Pol, batula ir Yesu Kërisët hi këme ang ÿandi këno Kaxanu ak. Wëno këjun ÿëgwënëlınd wën bëwënëk bër xwëta këno Yesu Kërisët gër Efes bën. ² Faba irebi Kaxanu do gë Yesu Kërisët Axwën arebi an yëlëlenun oyekax ol do gë obetak ol!

Oyekax or gër Yesu Kërisët ol

³ Duwanëñone Kaxanu, Sëm ir Yesu Kërisët, Axwën arebi an! Mëñ yël këbo obetak or ex yo yañ gër orën paß gë Angoc andexëm añ në end ga bar këne gë Yesu Kërisët. ⁴ Ga bar këne gë Yesu Kërisët, sanaxën babo Kaxanu ene giye bëwënëk do bër gë end kënebo nëp këm gër ogës odexëm ðamana exo dixën ngwën in. Në end ga ðan këbo ⁵ sanaxën babo gana gana ene giye obaş orexëm paß gë Yesu Kërisët. Mondako ri ko gayik añandi añandi baño ebo masin onënga orexëm ol. ⁶ Enëño cëkwaxënënde në end oyekax oşaraxik orexëm or yël këbo gayik abar bar këne gë Asëñiŵ ar ex pëlot gër yomb irexëm an.

⁷ Paß gë oşat orexëm oñ racëtaxën këbo do sebanaxën këbo bamena bandebi bañ do mondako wasin këbo ang rafëk oyekax orexëm ak. ⁸ Oyekax olo yël këbo mbañ Kaxanu, ayël yël këbo dek orenik ol gë orenik ol. ⁹ End ÿandi baño exo di do şon baxo eñ nangën këbo. Enjekax end fëna baxo exo di paß gë Asëñiŵ arexëm eñ ri ko ¹⁰ exo ñataxën nand kë ðat amëd na: exo bar dek gër owun or Yesu Kërisët hik, bebër gër orën, hik bebër gër ebar.

¹¹ Ga bar këne gë mëñ, Kaxanu mëñ ar kë rind beÿ dek ang këno fënanak ak, yël këbo er fenin babo in gayik elod gana gana fo sana babo ang këno ÿandind ak dëñ. ¹² Awa mondako ri ko end biyi bëyanar bër xwëta këno Yesu Kërisët eñ ene ðuwaxëne enjaran endexëm eñ.

¹³ Ga bar kën gë mëñ, wëłaxën kën eyeyan ed dal el, Atëfëtan and apexa andewën añ. Bëte ga xwëta këno yëłaxën këñun Kaxanu Angoc Amënëk and beya bañun ex gi nanganëme ir mëne mëñ xwën këñun añ. ¹⁴ Angoc Amënëk añ ÿanaxën këbo eyël el ðamana ex ñatu er fenin këbo gër apexa and rin këbo in, ene ðuwaxëne enjaran

endexëm eŋ.

Cale ind Pol iŋ

¹⁵ Wëno awël wël këme ga këni yeyan mëne wën mbaŋ xwëta këno Axwën Yesu, bëte mbaŋ këjun balënd end dek bërëwāk eŋ. Mëŋ ex, ¹⁶ laŋ këmo šëkwand Kaxanu endewën eŋ and këmun šalenënd aŋ. ¹⁷ Axara këmo xarand Kaxanu ir Axwën arebi Yesu Kërisët, mëŋ Faba ir gë enjaran in, eŋun yël Angoc and orenik and këbo nanganënënd enim noŋo hi ko. ¹⁸ Axara këmo xarand Kaxanu eŋun ŋoba gër owëkw orewën mëŋ kën nangaxën ine ex er këni yarënd bër wāc këbi gër apexa in do ine ex enjaran etëm end fenin këbi dek bërëwāk eŋ. ¹⁹ Do bëte en nangaxën ang rafëk do ang ŋañëk gë etël këm panga indexëm ind nęcët ko gër biyi bër wāk endexëm bën iŋ. Kaxanu wāsin këbo ndaf ind panga indexëm iŋ ²⁰ and xanin këŋo Yesu Kërisët gër ecës aŋ do wëla këŋo ŋëpax ko gër liw irexëm yaŋ gër orën. ²¹ Ata Yesu Kërisët mondako wëña këbi dek bangoc band këbi wëñand bela baŋ, baķeyax baŋ do gë dek band bayik baŋ. Owac orexëm ol xucak dek omac od këni wācërand gër ngwën iŋo ro do gër ind kë yowënd. ²² Ata er hik yo, Kaxanu dila gër mbëña ind Yesu Kërisët xwët ko. Bëte mëŋ sana këŋo exo gi emun end Amara and bër wāk endexëm bën. ²³ Amara aŋo ex eman endexëm eŋ do gë Angoc andexëm aŋ yëm dek ex canayaxën paŋ gë mëŋ dek ola orexëm ol gër ed ex yo.

2

Apexa and paŋ gë oyekax aŋ

¹ Endewën eŋ cëŋ, anëka hi ban bësësëk në end bamena bandewën, në end beñëŋëxax bëndewën. ² Anëka ban wurend gër mbëña ind bebër gër ngwën ro, dila gër angoc and wunëk mërëxand ir orën gë ebar aŋ. Angoc aŋo hik gër ola or bër këŋo wëšenënd Kaxanu. ³ Ado biyi dek dëŋ ang bela bëjo ak hi bane, oñandi oñëŋëxax od eman ok bane rinde do sëf bane wayët banjelan bandebi. Do Kaxanu mëŋ xoŷëxaxën babo ang xoŷën këbi bëjo ak. ⁴ Barikan Kaxanu mbaŋ këŋo xaŷënan biyi bela bën do mbaŋ ãan këbo. ⁵ Ga nemi bane në end bamena bandebi, abakali bakaliw këbo gër aniyan andamat gë Yesu Kërisët and xanin këŋo gër ecës aŋ. Awa, paŋ gë oyekax or Kaxanu ol fexaxën kën. ⁶ Andamat xanin këbo gër ecës gë mëŋ do wëla këbo ene ñëpaxëye në er ebat yaŋ gër orën ga bar këne gë mëŋ Yesu Kërisët.

⁷ Mondako ri ko Kaxanu ebi masinaxën bela bën ang kë bëtëraw bandëwëra bandebën

baŋ, ang rafëk oyekax orexëm or necët ko në end biyi paß gë enjekax end rin këbo gër Yesu Kërisët enj. ⁸ Enimin, ga xwëta këno Kaxanu fexëanaxën këjun gë oyekax orexëm ol. Enjo oyël orexëm ex, ax gena er feyët kën gë andewën. ⁹ Awa ala ax kor na exo dafëna gayikako ax gena në end bandixa. ¹⁰ Biyi andiyen anjekax and Kaxanu hi këne, mëj nëngwët këbo ga bar gë Yesu Kërisët ene dixënënde benjekax bënd xëñëna baxo elod gër ÿanar bej.

Ebarër ed paß gë Yesu Kërisët el

¹¹ Awa wën bër anun dëwe na Bëšëwif bën kwitayin ang hi ban gër ÿanar ak. Bëšëwif bën, bën bër kë xacërend bën bax rend mëne wën bëxacërëx hi kën xarak oxac orebën olo or gër eman fo ex, or ri këni bela fo ex. ¹² Amëd aŋo, ano kwëta bana Kërisët, wën an gi bana Bëyisërayel. Bëliyër hi ban gër bulunda ir bër beya këbi Kaxanu, an ter bana gë mëj. Bëte ano nang bana Kaxanu, endexëm aban yar na gër nguën ro. ¹³ Barikan gërëgako ga bar kën ako gë Yesu Kërisët, ado ga ĥawëta bano Kaxanu anëka sëka këno gë ošat Yesu Kërisët oŋ. ¹⁴ Në endexëm šotaxën këne aketëxeta aŋ, mëj ar bar këbi eni gi ar abat Bëšëwif bën gë bër ax gena Bëšëwif bën. Arëxët rëxët ko er šapëreli babi in, er bani šusëraxënënd in. ¹⁵ Gë ecës ed šës ko el yepën ko šapela band Moyis band babi šapërelind Bëšëwif bën gë bër ax gena Bëšëwif baŋ. Mondako ri ko ebi šaraxën dek benëng bej hi këni Bëšëwif, hi këni bër ax gena Bëšëwif. Ga bar këni gë Yesu Kërisët hixën këni bulunda ibat ir nëngwëtëk ola orebën do eni wëlërend. ¹⁶ Yesu Kërisët, and šës ko gër kërëwa aŋ law ko angoyëra aŋ eni wëlëraxën Kaxanu, gë Bëšëwif bën do gë bër ax gena Bëšëwif bën. ¹⁷ Yesu Kërisët er yow baxo exo tëfët angwëlëra aŋ gër wën bër ĥawëta baŋo Kaxanu do gër biyi bër ebax ler. ¹⁸ Enimin, ga bar këne gë mëj biyi dek, hik Bëšëwif, hik bër ax gena Bëšëwif, šotaxën këne fëña ir ene ŋataxëne gër Faba gë panga ind Angoc Amënëk iŋ.

¹⁹ Awa mëj ex, gërëgako wën bër ax gena Bëšëwif bën bulunda ir Kaxanu hi kën, bër ekun edexëm hi kën, an box na bëliyer, an box na bër yeŋa. ²⁰ Wën ang oxaÿ hi kën do Kaxanu wëd këjun exo bayaxën Aciw andexëm aŋ. Edëd ed aciw aŋo el exëni obatula ok, gë bëlawënel bën do Yesu Kërisët mëj hi ko ekaÿ ekëla el. ²¹ Mëj kë bayënd oxaÿ oŋ ex gi Aciw amënëk ga bar kën gë mëj Axwën an. ²² Mëj bay këjun wën bëte andamat gë Bëšëwif do hi kën wën dek aciw and gër ed lëg ko Kaxanu gë Angoc andexëm aŋ.

3

Andiyen and Pol aŋ gër bër ax gena Bëšëwif

¹ Mëŋ ex, wëno Pol, andepëra and Yesu Kërisët aŋ në end wën bër ax gena Bëšëwif, ašalen këmun šalenënd. ² Yëla këme awël dëŋ wël kën end oyekax or fana ke Kaxanu mun nangën eŋ. ³ Er šon baxo elod akarëk in nangën ke do ejo yëgwënëli këmun në bengas bepënëfëne. ⁴ And kën fën kayëta ijo ro aŋ, ata kë xor eŋun pëni ang wat këme kerët er šonayak gër Yesu Kërisët in. ⁵ Ejo akarëk aŋ, Kaxanu abi nangën bana bela bën ang nangën këbi. Gërëgako anangën nangën këbi obatula omënek odexëm ok enëbi pelëraxënënd kerët paß gë Angoc andexëm aŋ. ⁶ Er fenin babi Bëšëwif in gërëgako bër ax gena Bëšëwif bën ašot šot këni bëte ga wã Atëfëtan aŋ, bar këni gë Yesu Kërisët. Mondako hi këni eman emat do xwën andamat er beya ko Kaxanu.

⁷ Oyekax rin ke Kaxanu ga sana ke me gi ar andiyen andexëm, me pemërand Atëfëtan aŋo gë panga indexëm iŋ. ⁸ Ayël yël ke oyekax olo wëno ar xurik ex ba gër bërëwãk dek mëni tëfëtaxënënd napul isëm ir Yesu Kërisët bër ax gena Bëšëwif bën. ⁹ Kaxanu yël ke bëte oyekax olo mëni masinaxënënd kerët bën dek, mondake ĥatak er šon baxo elod nand ri ko ngwën na. ¹⁰ Gërëgako Kaxanu, anëcët nëcët ko paß gë Amara aŋ orenik orexëm ol mëŋ këni xor eni nang bangoc band këbi wëñand bela baŋ do gë bakeŋax baŋ. Ata orenik olo ko šetërend ¹¹ ang fëna baxo din ir din fo exo ŋata gër Yesu Kërisët, Axwën arebi an. ¹² Ga bar këne gë mëŋ xwëtaxën kënëŋone. Ata šot këne ekapina ed ŋapëk enëŋo təkaxënënde Kaxanu gë anjiŋ këm el. ¹³ Awa mëŋ këmun wëkaxënënd kërëŋun cena na në end toro ind këme sorond në endewën na: toro ijo enjaran endewën ex.

Aŋana and Yesu Kërisët aŋ

¹⁴ Mëŋ ex, afoxi këme foxind me cale gër lëngw ir Faba Kaxanu. ¹⁵ Gër ndexëm xaniwëk ekun ed ex yo, hik gër orën, hik gër ebar. ¹⁶ Gayikako mëŋ obetak or gë etël këm šot ko, axara këmo xarand eŋun yël panga iŋ paß gë Angoc andexëm iŋ en kemaxën gër owëkw orewën. ¹⁷ Awa Yesu Kërisët dëgël exo gër owëkw orewën ga xwëta këno ako do dëdëleŋun gër aŋana andexëm. ¹⁸ Ata amëd aŋo kën ŋana en korënd eŋun pëni andamat gë okëreceŋ ocandaŋ ok ang ŋangëk, ang šakëk, ang siwëk do ang songinak aŋana andexëm aŋ. ¹⁹ Mondako kën nang aŋana and Yesu Kërisët and xucak dek orenik orewën aŋ xali Kaxanu eŋun yëmën gë dek ola orexëm ol.

²⁰ Awa Kaxanu, mën ar xorëk exo di dek gë etël këm an, ayël këbo nëmëc gër ga këñjño xaraye an do nëmëc gër ga këne yare, ²¹ Cëkwënëñjone gër Amara and Yesu Kërisët ang kë bëtëraw dek bandëwëra band bela bañ, din ir din. Amen!

4

Eman emat

¹ Wëno andepëra and Axwën Yesu añ, këñjun felënd en kemëna en wurend ang ÿapëk eni wurend bër sana këbi Kaxanu ak. ² Banayindën gër dek bandixa bandixa bandewën, en nënga do en buñand. Buñarindën andewën rewën do eñjun balërend. ³ Gayikako Angoc and Kaxanu añ bar këñjun xali hi kën eman emat, kemënayin en kwëtaya angwëlëra añ.

⁴ Enimin, eman emat fo ex,
Angoc amat fo ex,
bëte wën Kaxanu sana këñjun,
en yarënd er ebat fo.

⁵ Axwën abat fo ex,
ekwëta ebat fo ex
do xobuyi obat fo ex.

⁶ Kaxanu ibat fo ex
do mën fo hik Sëm ir bela dek,
mën xorëk beñ bën dek,
mën kë riyenind gër ola or bela dek do hi ko gër bela dek.

⁷ Barikan, ang hi këne biyi dek ak, ala kala anjëla pit yël këñjo na Kaxanu do Yesu Kërisët kë şetërend. ⁸ Mën ÿëgwaxën këni gër Akayëta and Kaxanu :

Ayë ye ko yañ gër ed songinak,
Awëlali wëlali këbi bërangoñëra gë mën,
Banjëla yëlëra këbi bela bën^a.

⁹ Xarak ine wacayak ayë ye ko yañ? Ax gena nde mëne aşëla şëla ko gër ngwën ind bëşësëk gëd gër ebar? ¹⁰ Ar şëla bax gër bëşësëk an fo yek yañ gër orën mën ko wun bebët yo bebët. ¹¹ Mën yël këbi bër gër Amara bën banjëla band eni gi : bëjo obatula,

---

^a4.8 Calemoñëw 68.19

bëjo bëlaŵënel, bëjo bëfemëran, bëjo bëte bëxadac bër bamara, bësäyali bër eyeyan edexëm. ¹² Mondako ri ko enëbi tëyalixënënd okëreceŋ ok andiyen and Kaxanu, enëbi kemëanaxënënd gër ekwëta bën bër ex eman end Yesu Kërisët bën. ¹³ Mondako ri ko, xali ene cotaxëne biyi dek ekwëta ed ebat do gë onang or Asëniŵ ar Kaxanu or obat, ene ŋatëanaxëne ola or Yesu Kërisët ol. ¹⁴ Angëmëne mondako ex, ane bayiye na ang obaš or kënebi yifand fo, ang batëxësëx band kë xocelirand ekoc fo, ang bër kënebi wëkëñaraxënënd do kënebi yifand bësäyali bësitik fo. ¹⁵ Barikan deyandene ðal in gë aŋana, ata këne nëngwëtaye xali ene tëkëne dek ola or Yesu Kërisët ol, mëŋ ar ex emun end Amara an. ¹⁶ Ang šosarërak aye owal ok ex dafaxën eman ak, mondako bar këne dek eman emat end kë rafënd gë andexëm gër aŋana eŋ paß gë Yesu Kërisët.

Aniyan angašax and okëreceŋ aŋ

¹⁷ Awa nëkoyin eŋo këmun felënd, eŋo këme reyand gër oŵac or Axwën : këren wurënd na ang këni wurend bër aŋo nange na Kërisët ak gë ofëñirëx or banjëlän bandebën ol. ¹⁸ Gër oŵëkw orebën, ecamëdan fo hik, ani cote na aniyan and ko yëlënd Angoc Kaxanu aŋ gayik ano nange na do këno wëšënënd. ¹⁹ Ga seß këni ewure ed ang yäpëk el, yëlayaxën këni gër ošëxwëpët, këbi balënd mbaŋ edi ed bemuŷaraxik el do din abi pedënd na.

²⁰ Bari wën cëŋ, gër end Yesu Kërisët, anun teyali ex na ewure ed mondako el.

²¹ Enimin, awël wël këñ ga këni yeyan end Yesu eŋ, ang säyali kënun ðal irexëm ak.

²² Er ex, wën afo en cudëta ola oxarëk ol mëne ngëŋ en teß bebër wër baŋun bën.

Enimin oñand oñëŋëñax baŋun yifand do baŋun wëland gër ecës. ²³ Gërëgako nëngwëtëleŋun Angoc and Kaxanu aŋ gër onden ondewën. ²⁴ Cudayin ola oxašax or yël këŋun Kaxanu en mëndëraxën gë mëŋ, en gi gër ðal, en wurexënd aniyan and šenene do amënëk.

²⁵ Awa tebin enëgwëš eŋ do ala kala ang hi këñ ak yeyanindëlexo ðal fo gër ašandaŵ gayik ang owal od eman emat fo hi këne. ²⁶ Angëmëne yëy xoŷ këñ na, këren mendëra na. Këren pena na oxoŷ ol xali eŋun cëla eñan eŋ. ²⁷ Këreno teß na Šaßucara in eŋun ðila. ²⁸ Arek an tebëlexo orek ol. Kemënalexo exo diyenind mëŋ dëŋ. Mondako ko yana exo cotënd er këŋo yël ar hik gër ocënd in. ²⁹ Kërex canënd na gër etëy edewën eyeyan eñëŋëñax. Nand kë yäp na, canindëlex gër etëy edewën eyeyan ejekax ed këbi bašënd ekwëta, ed këbi rinënd oyekax bër kë wëlënd bën. ³⁰ Kërexo camina na Angoc Amënëk and Kaxanu aŋ. Mëŋ ex nanganëme ir mëne Kaxanu xwën këŋun, xali yatir ko ħata

apexa andewën aṅ. ³¹ Epena ed oxoỹ el, atakëra aṅ, ekeỹër el, odena ok gë owër ol do beṅo, dëxëtal ex dek gër Amara andewën. ³² Masinëndëringdën onënga ol andewën rewën, bëngwin mbaṅ do eṅun balërend. Tebandëringdën ang seban kërjun Kaxanu ak paḅ gë Yesu Kërisët.

5

Aniyan and gë angoben aṅ

¹ Awa tefëtelindëno Kaxanu ang obaš or ex pëlot gër yomb irexëm fo.

² Balëringdëleṅun gër aniyan andewën ang kërjo balënd Yesu Kërisët endëbi ak xali yëlaya ko në endëbi mëṅ dëṅ šadaxa ir nëngan kërjo Kaxanu.

³ Asëk alakirand fo in, ošëxwëpët ol dek ang hi ak, ba aṅana and kodi aṅ kërëx gi na gër Amara andewën. Ax ñape na beṅo gër ed exëni bëwënek. ⁴ Eyeyan ed beñëṅenax el, gë ed ofëcak këm el, gë ekwënd ed becëfëanaxik el, aṅun ñape na. Barikan cëkwayindëno Kaxanu. ⁵ Nangin aye mëne bër yëlayak gër asëk alakirand fo bën, gër ošëxwëpët bën, gër eñangen bën, ani dël na gër owun or Yesu Kërisët do gë Kaxanu ol. Enimin, ar aṅana and kodi aṅ andamat ex gë ekëla ed olaš el.

⁶ Ala kërëṅun yifa na gë eyeyan enëngax. Në eṅo këbi xitixën Kaxanu bër kërjo wëšenënd bën. ⁷ Awa wën kërëni bärënd na gë bërako bën. ⁸ Damana eno kwëta Axwën an, gër ecamëdan hi ban. Barikan gërëgako ga bar ako gë mëṅ, gër angoben hi kën. Awa wureyiden ang bela bër gër angoben fo. ⁹ Bela bër kë wurend gër angoben bën anënga nënga këni, šenene hi këni do bër dal hi këni gër dek bebër këni rind.

¹⁰ Calayindën en di er ħan ko Axwën in ¹¹ do kërëneḅi comand na bër watak bend fufafu bend gër ecamëdan beṅ, barikan conëtindëneḅi. ¹² Enimin er këni rind gër ecamëdan in, ašëfën šëfënek edeyä el. ¹³ Barikan angoben aṅ, and kë ħoba beṅo aṅ, dek kë fëlëtarënd.

¹⁴ Do dek er ħobak in axana kë xanand angobën aṅ. Mëṅ rexënek:

Nëngëtal wëṅ ar ki rašënd an,
kanil mërëxand ir bëšësek,
ata ki ħoba Yesu Kërisët.

¹⁵ Awa titinalindën aye ang kën wurend ak: wureyindën ang bërenik, bari kërëni gi na ang bëfënerëx fo. ¹⁶ Nand kën šot amëd and en di enjekax na, diyin enjekax eṅo. Kërëni teb na ex kuca axuca fo gayik bela bër gë okey oko bën, beñëṅenax fo wata këni. ¹⁷ Awa calayindën eṅun pëni er yandi kërjo Axwën an en dind in, kërëni gi na bëfënerëx.

¹⁸ Ñëmindën gë Angoc Amënëk aŋ, këreŋun ñawënd na ngoy gayik ngoy iŋ, ošëxwëpët kë lënanënd. ¹⁹ Kemëndëringdën gër ekwëta andewën rewën, ñëwërayindën ojëkan od këŋun yëlënd Angoc and Kaxanu ok, ojëkan od cale ok. Ñëwërayindën, yasindëno Axwën an gë oŵëkw orewën oŋ dek. ²⁰ Cëkwayindëno din Faba Kaxanu beŋ gër oŵac or Axwën arebi Yesu Kërisët në end dek bebër ko rind eŋ.

End bësoxari do gë bësošan eŋ

²¹ Buŋarindën andewën rewën do pëbindëno mondako Yesu Kërisët. ²² Awa bësoxari bën baxëtindëlexëni end bëcën bëndebën beŋ ang këni baxëtënd end Axwën eŋ. ²³ Icën iŋ ex emun end alindaŵ arexëm eŋ ang hi ko Yesu Kërisët emun end Amara andexëm ak. Bër gër Amara aŋo bën fexën këbi do hi këni eman endexëm eŋ. ²⁴ Ata ang këni baxëtënd end Yesu Kërisët eŋ bër gër Amara andexëm bën, bësoxari bën mondako ŷapëk eni baxëtënd gër beŷ dek end bëcen bëndebën eŋ.

²⁵ Wëj icën in, ŋanëlo alindax ang ĥan ko Yesu Kërisët Amara andexëm ak xali yëlaya ko gër ecës mëŋ dëŋ në endexëm na. ²⁶ Mondako ri ko end Amara aŋ exo mënënaŋën gë men oŋ do gë eyeyan ed Kaxanu el. ²⁷ Er ŷandi baŋo eni gi gër ogës odexëm bër gër Amara bën: beyekax, bër garëgar, bër gë etëmbak këm, bëwënëk do bër gë end këyëbi nëp këm. ²⁸ Awa icën iŋ mondako ŷapëk eŋo ŋan alindaŵ ang ĥan ko eman endexëm ak. Ar ĥan këŋo asoxari arexëm an mëŋ dëŋ ĥanayak. ²⁹ Ax gena nde elod ala ax cuse na eman endexëm eŋ? Barikan, alëba ko lëband, afëyëpëy ko fëyëpëyënd, ang këbo rinënd Yesu Kërisët biyi bër gër Amara andexëm bën ³⁰ gayik owal od eman endexëm hi këne. ³¹ « Mëŋ ex, Asošan an aseŷ këbi seŷ nëm gë sëm do eni dëkër gë asoxari arexëm an do bën bëxi eni gi eman emat.^b» ³² Gër eyeyan elo, dal isëm šonayak na, wëno kë rend mëne amatinali and anëkëra and Yesu Kërisët gë Amara andexëm ex. ³³ Gër ga hik yo, ala kala ŋanëleŋo alindaŵ ang ĥanaya ko ak do asoxari an eŋo pëbënd icën indexëm iŋ.

6

End obaš do gë bëxarëk bërebën eŋ

¹ Wën obaš ol, gayikako bër Axwën Yesu hi kën, baxëtëningdënëbi bëxarëk bërewën

---

^b5.31 Añanar 2.24

bën. Mondako in šenene ex. ² Akayëta and Kaxanu rek: « Pëbindëbi sorix gë norix^c». Apela aŋo ex añanar and gë er beya ko Kaxanu aŋ. ³ Er beya ko mëne ar kë sëf apela aŋo an abeta ko beta do exo cot aniyān acakax gër ebar ro.

⁴ Wën opaba ok, kadacindënëbi šenene obaš orewën ol do bakalindënëbi gër fëña ir yāndi këŋo Axwën, këreŋun kurelind na xali enun koŷën.

End okadëp do gë bëxwën bërebën eŋ

⁵ Wën bër ex okadëp bën, baxëtindën end bër xwën këŋun gër ebar ro eŋ. Yëdayindënëbi do pëbindënëbi gë emëkw epešax ang këno fëbënd Yesu Kërisët ak. ⁶ Ax gena en dind mondako gër ogës odebën fo nangëde bër kë šaland enëbi ŋan bela fo. Dindën mondako ang okadëp od Yesu Kërisët od kë rind gë oŷëkw oreben oŋ dek oñandi od Kaxanu ok. ⁷ Diyenindënëbi gë oŷëkw ofešax nangëde Axwën an këno riyeninënd, bari ax gena ang okadëp od bela fo. ⁸ Ala ar er yo, hi ko xadëp, axo gena xadëp, nangëlexo mëne axana ko xana gër Axwën ata cey ang riyeni ko ak. ⁹ Bëte wën bajantëgi baŋ, mëlayayindënëbi šenene okadëp odewën ok, kërenëbi besarand na. Nangin mëne wën gë bën Anjatëgi amat šot këno yaŋ gër orën, do gër ogës odexëm bela bën dek gwër fo hi këni.

Emer ed gë bangoc bañëŋenax el

¹⁰ End këme xor de me ŋataxën eŋ: calayindën en kem gë dek panga ind Axwën iŋ. ¹¹ Kaxanu ayël yël këŋun dek oŷënga or emer oŋ. Awa baxarin en kwëšaxën axëm mëŋ këŋun sëkwan Šabucara and këŋo yāndi eŋun mereli aŋ. ¹² Enimin, emer elo ax gena ed gë bela, barikan ed gë bangoc bañëŋenax ex: bangoc band yaŋ gër orën band këbi wëñand bela baŋ gë ecamëdan baŋ, gë bangoc bakeŷax baŋ do gë dek band bayik baŋ. ¹³ Awa medin dek oŷënga or yël këŋun Kaxanu en meraxënënd oŋ, mëŋ kë bayi ga xwëša kën axëm yatir emer.

¹⁴ Kemënayin gër emer elo: kapayin dāl in ang apëxw fo, Cudayin or šenene ol ang acud and gë yawale fo. ¹⁵ Pedayin Atëfëtan and kë yëlënd obetak aŋ, mëne ngëŋ: giyin bëwëlëk bër yend en tëfëtëra. ¹⁶ Medin bëte ang angwak fo ekwëta ed xwëta këno Yesu Kërisët el. Mëŋ kë yāna eŋun kakanënd bëpës bënd gë okodux bënd këŋun lejaxënënd Sindan beŋ. ¹⁷ Cëxwayin Apexa and yël këŋun Kaxanu aŋo ang ekamote ed emer fo. Medin bëte Eyeyan edexëm ed yëlënd këŋun Angoc Amënëk el, ang duxuma fo.

¹⁸ Caleyindën nand ex yo gë Angoc and Kaxanu aṅ. Karayindëno er ex yo do calenindënëbi dek okëreceṅ ok, këren nambina na. ¹⁹ Calenindëne wëno bëte, exe dëcaxënënd Kaxanu me cot end yeyan eṅ do me kapina gër epemëra end šonaya bax gër Atëfëtan eṅ. ²⁰ Ado ga hi këme gër epëra, Yesu Kërisët sana ke me gi afemëran ar Atëfëtan andexëm do me kapinand gër etëfët ed ang yãpëk ak.

Ecëmar epelatar el

²¹ Bendam beṅ cëṅ, mëne bebër këme rind bën, dek beṅo, anang këṅun nangënëx Tişik, mëṅ ar ex imaṅe indebi ind ħan kënëṅone aye biyi dek iṅ do hi ko ariyenin ar Kaxanu ar mo kwëta an. ²² Mëṅ lawënëli këmo eṅun pel ang hi këmi ro ak do eṅun kemën gër ekwëta.

²³ Faba Kaxanu do gë Yesu Kërisët, Axwën arebi an, yëlëlenun obetak ol, aṅana aṅ do gë ekwëta el. ²⁴ Dek bër ħan këṅo din ir din Yesu Kërisët, Axwën arebi bën, cotëlexëni oyekax ol!